

PROXECTO

LECTOR

CRA DE TEO

INDICE

1. XUSTIFICACIÓN
2. O NOSO CENTRO
3. A BIBLIOTECA
4. PRINCIPIOS BÁSICOS DO NOSO PROXECTO LECTOR
5. PLAN ANUAL DE LECTURA
 - a. *Obxectivos*
 - b. *Actividades programadas e temporizadas*
 - c. *Metodoloxía de traballo*
 - d. *Avaliación e seguimento*
6. *DISTRIBUCIÓN DE RESPONSABILIDADES*
7. *PLAN DE AVALIACIÓN*

1. XUSTIFICACIÓN

De acordo á Lei Orgánica 2/2006 de educación , da súa concreción para a comunidade autónoma de Galicia no Decreto 133/2007 do 5 de xullo (DOG 13/07/07) e dos Decretos 330/2009 e 130/2007 polos que se establecen o currículo de Educación infantil e Primaria para Galicia respectivamente, este Proxecto Lector de Centro tenta conseguir que o alumnado do CRA de Teo, ao remate dos seus estudos e con relación á súa idade, posúa as competencias lingüísticas necesarias para o seu desenvolvemento persoal e profesional.

Para a totalidade dos membros do claustro é de vital importancia a lectura nas nosas aulas, xa non só polo feito de adquirir un hábito lector, xa que a maioría dos nosos alumnos/as son de educación infantil, senón de interiorizar un hábito de escoita, interese, gusto e participación á hora de ler ou escoitar un conto. A curiosidade por descubrir que nos conta ese libro, que queren dicir esas letras e ilustracións, quen o fixo, levar a cabo actividades polo mesmo,...

Para isto @s maestr@s do noso centro adquiren o compromiso de poñer todo o seu empeño en elevar o nivel de comprensión lectora, fomentar o hábito lector e tamén formar oíntes activos ante calquera tipo de produción oral.

Parte deste compromiso está reflectido na posta en marcha no CRA dun proxecto de mellora da nosa biblioteca, que se fai referencia a el ó longo deste proxecto.

2. O NOSO CENTRO

O CRA de Teo está situado, como o seu nome indica, no concello de Teo e o mesmo tempo veciño do Concello de Santiago. Actualmente son cinco as escolas en funcionamento, con oito unidades que conforman o noso CRA: Casalonga (dúas unidades, unha de E.I. e outra de E.P, Cacheiras (unha unidade de E.I. e unha de E.P.), Raxó (unha unidade de E.I. e E.P.), Recesende (unha unidade de E.I.e E.P.) e Reis (unha unidade de E.I. e unha de E.P.)

Contamos cun local en Solláns, no cal temos a nosa sede e outro local en Aido (antiga escola pechada) que funciona coma a Biblioteca Xeral do noso centro.

Preto do noso cole hai dous centros escolares a onde despois vai o noso alumnado: o CEIP A Ramallosa e o CEIP A Igrexa-Calo.

A situación da lectura e escritura no CRA

Dende fai varios cursos decidimos levar a cabo un proxecto de mellora da nosa biblioteca de centro a maiores das que existían en cada aula do centro, posto que nos pareceu interesante e importante coma unha forma máis de organización, colaboración, unión e implicación de todos os membros do claustro de cara a unha motivación á lectura do noso alumnado e que seguimos a potenciar actualmente.

Isto non quere dicir que ata daquela non traballásemos a lectura e a escritura nas nosas aulas, nin moito menos. En cada unha das escolas os mestres/as facían lectura diaria de contos, xa ben fora por parte do titor/a como dos especialistas. Pero a partir do funcionamento da biblioteca fixéronse outras numerosas actividades relacionadas con: expresión corporal, dramatización, recitado... expresión plástica a través de murais dos contos, debuxos de personaxes, actividades escritas e orais en relación aos contos... Tamén a mestra de lingua estranxeira leva a cabo un proxecto no cal os nenos/as escoitan contos en outro idioma e onde se comezou a dar unha das asignaturas de E.P. (a plástica) en lingua inglesa (sección bilingüe en 1º e 2º de E.P.), e que está tendo moito éxito entre o alumnado.

Entre o alumnado de E.I. o que máis se potencia é, sobre todo, adquirir un hábito lector e o goce pola lectura, pois como ben sabemos nestas primeiras etapas a curiosidade dos nen@s por todo o que lles rodea é unha característica esencial do seu desenvolvemento, e no caso da lectura tamén debemos aproveitalo. Así mesmo, a gran maioría dos nenos/as de 1º ciclo de primaria comeza o seguinte curso sen problemas de escritura e lectura.

Ademais desta actividade diaria potenciamos diversas actividades e saídas en relación á mellora do achegamento a outras formas de vivir os contos e a lectura en xeral: contacontos, saídas a obras de teatro, monicreques, contos musicados... Procuramos tamén que na programación anual de actividades extraescolares e

complementarias levadas a cabo no noso centro estivese presente o goce pola lectura xa non literaria senón tamén coa de procura de información empregando as novas tecnoloxías, así pois en celebracións coma o Magosto , Samaín, Nadal, Entroido ou Semana das Letras Galegas, fanse nas escolas buscas de información relativas a estas, ademais de en certos casos introducir diferentes formas de literatura tradicional axeitada a estas datas.

Nas escolas funciona tamén o servizo de préstamo da biblioteca de aula que se completa co préstamo que se fai dende a biblioteca central. Dende esta parten proxectos trimestrais para implicar aos titores, alumnado e familias na animación á lectura. Estes cursos os encargados do equipo de biblioteca foron coordinando a merca de títulos, catalogando os libros e rexistrándoos utilizando o programa MEIGA, de programar diferentes actividades e organizar ás semanas da biblioteca, tres semanas durante o curso, unha por trimestre onde cada día da semana vai unha escola a ter as súas actividades neste espazo. Dende fai tres cursos tamén se potencia a lectura coas familias, adicando unha ou dúas tardes (xeralmente facéndoas coincidir coa semana do libro), en que todas as familias que queiran poden participar nun contacontos que se leva a cabo na biblioteca central. Todo isto organízase así debido ás peculiaridades do noso centro xa que as escolas están dispersas e a biblioteca está noutro sitio diferente á que os nenos/as non acoden xa que se atopa alonxada.

3. A BIBLIOTECA.

Unha particularidade que ten o noso centro é, que un grupo de docentes son especialistas itinerantes percorrendo diariamente, nos seus propios vehículos, as distintas aulas que conformamos para impartir as súas clases. De modo que a base do noso proxecto sexa a itinerancia.

Temos a sorte que no noso centro temos material informático: portátiles, encerados dixitais, canóns,...(aínda que actualmente están quedando un pouco anticuados) que nos fan ampliar as actividades do noso proxecto, xa que este material nos ofrece unhas posibilidades ás que pretendemos sacarlle o máximo rendimento. Pero o que non podemos perder de vista é o particular que é o noso centro e as

vantaxes e inconvenientes que isto supón, polo que a partir da análise da situación na que nos atopamos pensamos en establecer un plan de dinamización desta baseada, ademais de en todo o comentado anteriormente, nos seguintes puntos:

- Préstamo ás aulas por medio da **maleta viaxeira** a través dos/as especialistas para que os nosos contos nos veñan a visitar facendo unha viaxe polas distintas aulas, que permanecerán alí ata que se poñan de novo en camiño para conquistar máis lugares.
- Préstamo aos nenos/as a través da **mochila viaxeira**, dentro da cal irá unha selección de contos para que lean e sexan lidos aos nenos/as.
- Préstamo ás familias mediante a **apertura da biblioteca** de Aido un día á semana durante 2 horas: xoves de 16:30h a 18:30h co fin de atraer a alumnos/as e pais/nais, fora do horario escolar, a visitarnos e gozar do noso espazo. Mantemos esta posibilidade aínda que nos cursos pasados non tivo moito éxito (dado que a maioría das familias ten que percorrer varios quilómetros de distancia para chegar á biblioteca) non queremos privar á comunidade educativa desta posibilidade.
- Encontro con autores: son moi atractivos para os alumnos/as e serán programados para favorecer o intercambio de experiencias entre o autor ou ilustrador e os lectores.

Dentro do traballo de biblioteca entendemos que existen dous grandes focos de interese:

➤ **Biblioteca como fondo de documentación.**

Entendendo a biblioteca coma un recurso de documentación esencial para o traballo dentro e fóra da escola hai que destacar determinados aspectos:

Introdución ao uso de Internet como ferramenta de información: dado que temos ordenadores con acceso a internet, pretendemos fomentar no profesorado e no alumnado o uso desta ferramenta para o seu posterior aproveitamento didáctico na aula. En colaboración co equipo de novas tecnoloxías a comisión de biblioteca

intentará proporcionar un listado de páxinas web interesantes que o profesorado poderá utilizar segundo necesite.

Elaborar guías de lectura que se seleccionen dende a biblioteca para traballar os diferentes proxectos que se propoñan, colocaranse nun lugar visible da biblioteca e informaranse no claustro das obras seleccionadas e ás familias mediante o blogue da biblioteca, xa que cremos que deben de ter información adecuada sobre os libros que os seus fillos poden e deben ler. Farase unha por trimestre para que as lecturas do alumnado dentro e fóra da escola sigan unha continuidade e coherencia.

➤ **Fomento da lectura**

Os titores comprométese a facer actividades de fomento da lectura diariamente. Normalmente contamos contos en infantil todos os días xa que **cremos que para que os nenos/as se aficionen a ler é necesario que se lles lea.**

Durante o curso serán **diarias** as lecturas tanto en Infantil como en Primaria e cunha duración de non mais de 15 minutos, dependendo das idades. É importante tamén que sexan os propios titores/as os que lean nun principio, para logo ir pouco a pouco introducindo a outros profesores/as, pais/nais, avós,...

4. PRINCIPIOS BÁSICOS DO NOSO PROXECTO LECTOR

O noso obxectivo é deseñar un proxecto lector personalizado para o centro, sinxelo, realista, realizado en consenso e baseado no fomento das boas prácticas lectoras na tarefa cotiá de mestres/as e alumnos/as, máis que nos grandes principios teóricos, aínda que estes sexan tamén necesarios. Os principios nos que cremos que este proxecto lector debe basearse son os seguintes.

- A lectura é unha forma de achegamento á información e á cultura propias e alleas.
- A lectura debe ser unha fonte de ocio e divertimento.
- A aprendizaxe da lectura e escritura debe respectar os diferentes ritmos do alumnado e presentarse SEMPRE de forma lúdica, de xeito que @s alumn@s queiran adquirir esta competencia.

- A colaboración coa familia é fundamental para que o hábito lector sexa realmente un hábito.
- A alfabetización na sociedade actual ten que incluír necesariamente a alfabetización dixital.

Por tanto, para levar a cabo este proxecto enmarcado dentro destes principios básicos necesitamos unha implicación directa de toda a comunidade educativa que ten que empezar dentro da escola, polo que o profesorado do CRA de Teo:

1. Asume o compromiso de potenciar a comprensión lectora como base de toda aprendizaxe, como axuda para mellorar a comunicación oral e escrita e como estímulo do espírito crítico, contribuíndo, en definitiva, ao crecemento persoal do alumnado, coa colaboración tamén do especialista de AL naqueles casos máis necesarios.
2. Considera que as actividades de comprensión lectora deben integrarse no contexto da clase e no traballo diario e responder ás características e necesidades propias de cada materia.
3. Cre que a lectura comprensiva debe traballarse conxuntamente coa escrita e a expresión oral en todas as áreas do currículo.
4. Entende que esta tarefa non é responsabilidade exclusiva das áreas de lingua, senón que é necesaria a participación de todas as áreas do currículo.
5. Considera necesaria a implicación das familias no obxectivo de elevar a comprensión lectora dos seus fillos e fillas. Por tanto, vese na obriga de informarlles da existencia deste Proxecto Lector de Centro e pedir a súa colaboración.
6. Deseñará actividades de comprensión lectora por áreas, ciclos e cursos que teñan como marco os principios do proxecto lector de centro.
7. Programará actividades de animación lectora no marco do Proxecto lector de Centro.
8. Utilizará os recursos da biblioteca escolar o que contribuirá a actualizar os seus fondos.
9. Asume que tanto as bibliotecas de aula coma a nosa biblioteca xeral debe ser un espazo central da vida diaria do centro, tanto para o alumnado como para o profesorado.

10. Comprométese a dedicar todo o seu empeño e esforzo para que os alumnos/as do noso centro adquiran un bo hábito lector xa non só como lectores senón como oíntes e dramatizadores desas lecturas.

Ademais en concreto o equipo de dinamización da biblioteca comprométese a :

1. Colaborar activamente con tódolos titores/as do centro á hora de proporcionarlles material didáctico, teórico e práctico, encamiñado á inclusión de actividades de fomento da lectura e comprensión lectora nas distintas programacións.
2. Colaborará activamente na posta en práctica das actividades de fomento da lectura ao longo de todo o curso.
3. Levará a cabo a formación dos usuarios da biblioteca de cara ao seu aproveitamento óptimo nas tarefas de busca de información ou lecer.

5. PLAN ANUAL DE LECTURA

a) OBXECTIVOS

Os nosos obxectivos pódense agrupar en 3 bloques:

1. CREACIÓN DUNHA BIBLIOTECA DINAMIZADORA.
 - Continuar revisando os fondos das bibliotecas de aula, catalogando os que non o estean e seleccionando os desfasados e deteriorados e organizando os válidos a través do programa MEIGA.
 - Elaborar unha lista de necesidades entre as compoñentes do equipo de biblioteca para adquirir a maior cantidade posible de novos fondos. Posteriormente consultarase con todo o claustro atendendo tódalas demandas oportunas.

- Considerar a biblioteca escolar, como un recurso imprescindible na construción da rede básica de lectura e crear así unha comunidade de lectores activa.
- Mellorar a biblioteca do centro e posibilitar que existan diferentes materiais: contos, dicionarios, Cd ... na medida en que os recursos e espazos o permitan.
- Dotar economicamente á Biblioteca como a calquera aula.
- Dinamizar a Biblioteca do centro a través dun plan dinamizador no que estea implicado a maioría da comunidade educativa.
- Abrir a biblioteca escolar a toda a comunidade escolar, potenciando o préstamo de fondos dende a biblioteca do centro.
- Impulsar e manter a filosofía do proxecto e dende o Equipo Directivo.

2. FOMENTO DA LECTURA

- Implicar a toda a comunidade educativa (pais, profesores e alumnos) no proxecto.
- Estimular o hábito de lectura, despertando a necesidade de ler dende as idades mais temperás.
- Dinamizar a Biblioteca con actividades de animación á lectura como poden ser actividades de contacontos e outras que desenvolveremos no apartado correspondente.
- Dar a coñecer diferentes tipos de textos ó alumnado con temas atractivos segundo a súa idade.
- Favorecer a aparición dunha relación personalizada entre os nenos/as e o libro e o intercambio de experiencias lectoras.
- Descubrir e cultivar nos nenos/as o goce de ler, buscando que a lectura ocupe algúns períodos de entretemento e ocio.
- Establecer o período de lectura nas escolas que imparten educación primaria tal e como establece o Decreto 130 Decreto 130/2007, do 28 de xuño, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma Galicia.
- Mellorar a calidade e a comprensión lectora dos alumnos/as.

- Espertar nas familias o gusto pola lectura e implicalas en potenciar o hábito lector.
- Establecer actividades conxuntas coas bibliotecas municipais do Concello de Teo ó longo de todo o curso.

3. INTEGRACIÓN DA BIBLIOTECA NO TRABALLO DIARIO DA AULA

- Animar ao profesorado para integrar a biblioteca no P.E.C.
- Incluír a biblioteca nas Programacións de Aula como elemento transversal clave para o desenvolvemento curricular.
- Utilizar as novas tecnoloxías da información e comunicación como recurso didáctico para o desenvolvemento da competencia lectora e o fomento do hábito lector.
- Levar a cabo intervencións de comprensión lectoras e o desenvolvemento do hábito lector, evitando actividades illadas, enmarcadas nun plan de intervención continuo e coherente.
- Converter a lectura nunha estrutura metodolóxica para a mellora da aprendizaxe.
- Coñecer os diferentes fondos da biblioteca explorando as súas posibilidades tanto para aprender como para ensinar.
- Estimular a ansia por “coñecer” do alumnado utilizando os mais variados recursos e abríndolles, de forma gradual, o camiño ós diferentes modos de aprender.
- Adquirir certa soltura nas exposicións orais.
- Adquirir habilidades para a procura, tratamento e selección da información tanto a través dos textos como das TIC.
- Favorecer o intercambio de experiencias persoais no uso dos fondos da biblioteca.
- Elaborar traballos en grupo: planificación, reparto de tarefas, procura de información, posta en común, elaboración do traballo final e presentación aos compañeiros/as.

b) ACTIVIDADES PROGRAMADAS E TEMPORIZADAS

As actividades que propoñemos, serán regulares e continuas e **estarán incluídas nos proxectos curriculares** e na **programación xeral anual** desenvolvéndose ó longo de todos os cursos.

En **educación infantil** farase especial énfase na animación á lectura, no descubrimento dos libros e da biblioteca, así como na implicación dos pais no hábito lector.

No primeiro ciclo de **educación primaria** buscarase afianzar o hábito lector, descubrir a biblioteca como fonte de documentación e animación así como o coñecemento de outros ámbitos de lectura e documentación. Terán un carácter globalizado afectando a todas as áreas.

SECUENCIA E TEMPORALIZACIÓN DAS ACTIVIDADES. CALENDARIO DE ACTUACIÓNS.

(Mirar cadro adxunto ó final do documento)

c) METODOLOXÍA DE TRABALLO

En relación ó traballo co alumnado a metodoloxía será consecuente coa que levamos a cabo no traballo diario na aula é dicir, en función de catro principios metodolóxicos esenciais:

- Globalización: partiremos da realidade próxima ó neno/a e dos seus coñecementos previos para axudarlles a avanzar na construción dos seus significados e facilitar así as aprendizaxes significativas.
- De actividade: os nen@s, activos/as por natureza, necesitan facer, manipular e experimentar, para así poder construír os seus esquemas cognitivos.
- De actividade lúdica: O xogo constitúe un recurso didáctico sempre presente na aula, sendo esencial non facer distincións entre o xogo e o traballo, pois o

que perseguimos é que os nosos alumnos/as aprendan xogando e xoguen aprendendo.

- Pedagogía do éxito: seguindo as teorías de Vigotsky nunca debemos propoñer actividades que resulten demasiado complexas de resolver para os nenos/as, pois pretendemos que vaian construíndo aprendizaxes a través de pequenos logros.

Ademais destes grandes principios metodolóxicos e tendo en conta a nosa realidade particular cremos necesario ter en conta outros principios no noso plan de traballo:

- Para levar a cabo este proxecto vai a ser necesaria unha estreita **colaboración** entre os membros da comisión de biblioteca e o resto do claustro, cos titores en relación ás actividades de aula e cos especialistas do centro en canto ás actividades a nivel de centro.
- **Flexibilización**: se este principio é fundamental en calquera contorno máis se cabe no noso por ter aulas de 2 e 3 niveis e un número dispar nas diferentes unidades. Por este motivo as múltiples actividades presentadas irán modificándose segundo as necesidades.

d) AVALIACIÓN E SEGUIMENTO

A avaliación deste proxecto seguirá os mesmos principios que a avaliación das demais actividades que se levan a cabo no CRA, polo que seguiremos o disposto na lexislación pola que se regula a avaliación da educación infantil e a educación primaria en Galicia, esta debe ser global, continua e formativa.

Durante o curso faremos reunións mensuais entre todos os implicados para ver como se vai integrando o proxecto nas aulas, revisar os traballos feitos e expoñer as actividades previstas dende a biblioteca. As actividades de dinamización faranse especialmente entre as mestras do equipo de biblioteca.

Nas reunións mensuais iranse anotando os aspectos positivos e mellorables da posta en práctica do Proxecto, e ó remate do curso, farase unha avaliación na que se revisarán os obxectivos anotando o grado de consecución dos mesmos.

Os criterios a ter en conta serán:

- ❖ Axustes do Proxecto á realidade do centro.
- ❖ Axuste do realizado a este Proxecto.
- ❖ Estatísticas sobre o servizo de préstamos.
- ❖ Valoración do uso dos fondos documentais da biblioteca tendo en conta o seu uso, a súa utilidade e a súa adecuación á idade e temas.
- ❖ Valoración das actividades de animación á lectura tendo en conta si foron: motivadoras, novedosas, adecuadas ás idades, interesantes, útiles e que dean pé a outras actividades.
- ❖ Valoración das actividades de procura, tratamento, selección, elaboración e exposición da información.
- ❖ Nivel de participación da comunidade escolar no desenvolvemento do Proxecto.
- ❖ Grado de satisfacción dos membros da comunidade educativa co Proxecto.

En relación ao profesorado pasaremos un cuestionario para coñecer o grado de satisfacción acadado co desenvolvemento do proxecto e o responsable da dinamización da biblioteca extraerá un informe coas conclusións de cada reunión mensual, na que se destacan os obxectivos acadados e os que non, sendo necesario reformularlos.

En relación aos membros da comunidade escolar que forman parte deste proxecto, como pais e nais, concellos e bibliotecas municipais avaliaremos se se acadaron os obxectivos propostos, as posibilidades de mellora e vantaxes de ter levado a cabo este proxecto no centro.

A avaliación será realizada polo equipo de mestres/as que forman parte do equipo de dinamización de bibliotecas e será presentada ó Claustro e Consello Escolar. Igualmente os pais/nais serán informados das conclusións finais da citada avaliación.

5. DISTRIBUCIÓN DE RESPONSABILIDADES

Tal e como se reflexa na nosa PXA do curso existe un equipo dinamizador da biblioteca escolar composto por:

- Responsable: Javier Saavedra Vázquez
- Dinamizadoras: Susana Viqueira Cobas, Cristina Caramés Díaz, Pilar Couso Fernández

Isto non quere dicir que estas 4 persoas sexan as únicas responsables de levar a cabo este proxecto, senón que entendemos o desenvolvemento deste como un traballo cooperativo entre tódolos docentes do CRA. Por iso na nosa metodoloxía en relación ao traballo docente primará o traballo cooperativo, establecendo un calendario de reunións onde poñeremos en común o desenvolvemento das actividades, novas ideas, plantexamentos e reformulacións das actividades iniciais. Este traballo cooperativo e colaborativo debe estenderse a toda a comunidade xa que pretendemos un plan que dinamice a toda a comunidade (pais e nais, concellos, bibliotecas municipais, ...).

ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ampliación dos fondos tanto a nivel de aula coma de centro, tanto de material bibliográfico como audiovisual 	DURANTE TODO O CURSO
<ul style="list-style-type: none"> ○ Préstamo ás aulas por medio da maleta viaxeira, na que se incluírá non só material bibliográfico, senón multimedia e material elaborado polos mestres/as (actividades para a PDI) 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Préstamo aos nenos/as por medio das mochilas viaxeiras de material bibliográfico, multimedia e audiovisual do CRA e de material elaborado polos seus propios compañeiros/as referidos a aqueles temas que esteamos a traballar . Tamén dentro destas mochilas se farán actividades por parte das familias: elaboración de contos conxuntos, continuacións de poesías,... 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Sesións de lectura diarias en infantil e primaria e cunha duración de non máis de 15', dependendo das idades 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Uso dos encerados dixitais para realizar actividades en relación á lectura: escanado de contos para o seu visionado, para cambiar a historia dos mesmos, o seu final,... creación de contos, poesías,... , facer actividades de comprensión lectora, de lectoescritura,.... 	